

*„Pomníkom kázal ktosi pripomínať. Nech majú pre nás nablízku minulosť
a z nej to najhlavnejšie, čo musíme si stále pamätať.
Tie chvíle do bronzu ich pozalieval, keď zdalo sa, že človek zúfalstvo už
neprebrodí a hlina nevedela, kam má dávať hroby.“*

Vážení spoluobčania,

v týchto dňoch uplynulo 76 rokov od oslobodenia našej obce od fašizmu. Naši občania ako aj občania okolitých obcí sa dočkali po šiestich rokoch slobody. Boli to pre nich určite nezabudnuteľné chvíle plné radostných emócií. Mnohé rodiny však prežívali aj smútok, pretože vojna ich zasiahla v plnej sile a vzala im to najdrahšie. Milovaných blízkych. Ešte sa nájdu pamätníci, ktorí hoci boli v tých časoch veľmi mladí, na vojnové besnenie tak ľahko nezabudnú. Hlboko sa zapísalo do ich životov. Je ich však stále menej, a práve preto je potrebné si tieto kruté chvíle neustále pripomínať tak, ako všetky historické momenty, aby sme nezabudli, čo všetko museli predošlé generácie obetovať pre slobodu.

Tie dni znamenali nielen pre všetkých oslavu porážky nebezpečnej a bezohľadnej ideológie a konca nekonečného vojnového utrpenia. Pre nás sú to určite nepredstaviteľné chvíle, ktoré si máme možnosť pripomenúť už len z fotografií či filmov.

Našu, ako aj okolité obce oslobodili vojská sovietskej a rumunskej armády. Prestrelky trvali dlho a dlho ešte doznievali v osade Dúžniky. Ľudia prežívali okamihy hrôzy a strachu a túžobne očakávali víťazný koniec. Podarilo sa. No napriek radosti zo slobody zostali smutné rodiny našich spoluobčanov Ondreja Nováka, Juraja Staňáka a Ondreja Moriša, ktorí sa zapojili do obrany našej vlasti v SNP. Do bojov sa zapojili aj evanjelický pán farár Ivan Kolesár a Dušan Novák, ktorí boli aj s Jozefom Šálekom odvedení do koncentračného tábora.

Mnoho našich spoluobčanov z melčickej doliny, Dúžnika a Kykule, prejavilo obrovskú dávku odvahy a podávali partizánom pomocnú ruku či už vo forme stravy, ošetrovania, alebo úkrytu. Naši spoluobčania boli súčasťou armád aj iných štátov. Spomeňme si aj na vojnového veterána, nášho rodáka Pavla Chlapíka, ktorý počas druhej svetovej vojny slúžil v 312. čs. leteckej peruti Royal Air Force vo Veľkej Británii.

Oslobodenie našej obce je spojené s vyjadrením úcty a vďaky všetkým hrdinom, našim spoluobčanom, ktorí položili svoje životy za naše oslobodenie.

Nielen dnes ďakujeme všetkým našim osloboditeľom, ktorí zápasili za záchranu vlasti a týmito statočnými činmi sa postavili za zachovanie ľudskosti. Verím, že si dostatočne uvedomujeme, aké zlo predstavoval a predstavuje fašizmus a že si uvedomujeme svoju zodpovednosť za udržiavanie odkazu našich

predchádzajúcich generácií. Akýkoľvek súhlas s touto ideológiou je znevážením obetí a odkazu vojnových generácií. Každý vyhasnutý život bolí. Daň za oslobodenie od nacistickej okupácie bola obrovská. Či už na strane osloboditeľov alebo na strane civilistov. S pietou im vzdávame hold. Nezabúdajme, že každá vojna je krutá či už útočná alebo obranná. Nedopušťme, aby sa zabudlo na korene zla, ktoré viedli k tejto vojne, na ideológie, ktorým uverili milióny ľudí, a ktoré pohrdali dôstojnosťou človeka a celými národmi.

Je našou povinnosťou odovzdávať svedectvo ľudských tragédií a utrpenia mladej generácii, ktorá vojnové šialenstvo nikdy nezažila. Pripomínať im osudy množstva mužov i žien, detí, ktorí zúfalo bránili slobodu, často za cenu života. Aj keď je zdanlivo naša Európa ušetrená, vojnou sme takmer obklopení.

Aj my dnes žijeme v núdzovom stave a mnohí prežívame ťažké chvíle. Už rok žijeme iný život na aký sme neboli zvyknutí. Tento stav zasiahol naše rodiny nepríjemne, tragicky. Zatiaľ však nemáme akútnu núdzu. Zatiaľ neprežívame stav, ktorý zažívali generácie poznačené vojnou pred nami. Zoberme si z nich príklad a to, čo môžeme pre seba a svojich blízkych urobiť, je zostať trpezliví, zodpovední a ohľaduplní k sebe navzájom. Aj my máme hrdinov dnešných dní.

Vážme si slobodu, stojme na strane pravdy a spravodlivosti a konajme odvážne. V mene nás všetkých sa s úctou skláňam pred obeťami tých, ktorí za to, čo žijeme obetovali to najcennejšie – svoje zdravie a životy.

„My sme však prišli po všetkom. Až keď sa rany vyprali v potôčiku preplakaných nocí.

Vbehli sme po kolesá toho, čomu sa vraví život.“

Ďakujeme za slobodu.

Mgr. Katarína Remencová
starostka obce